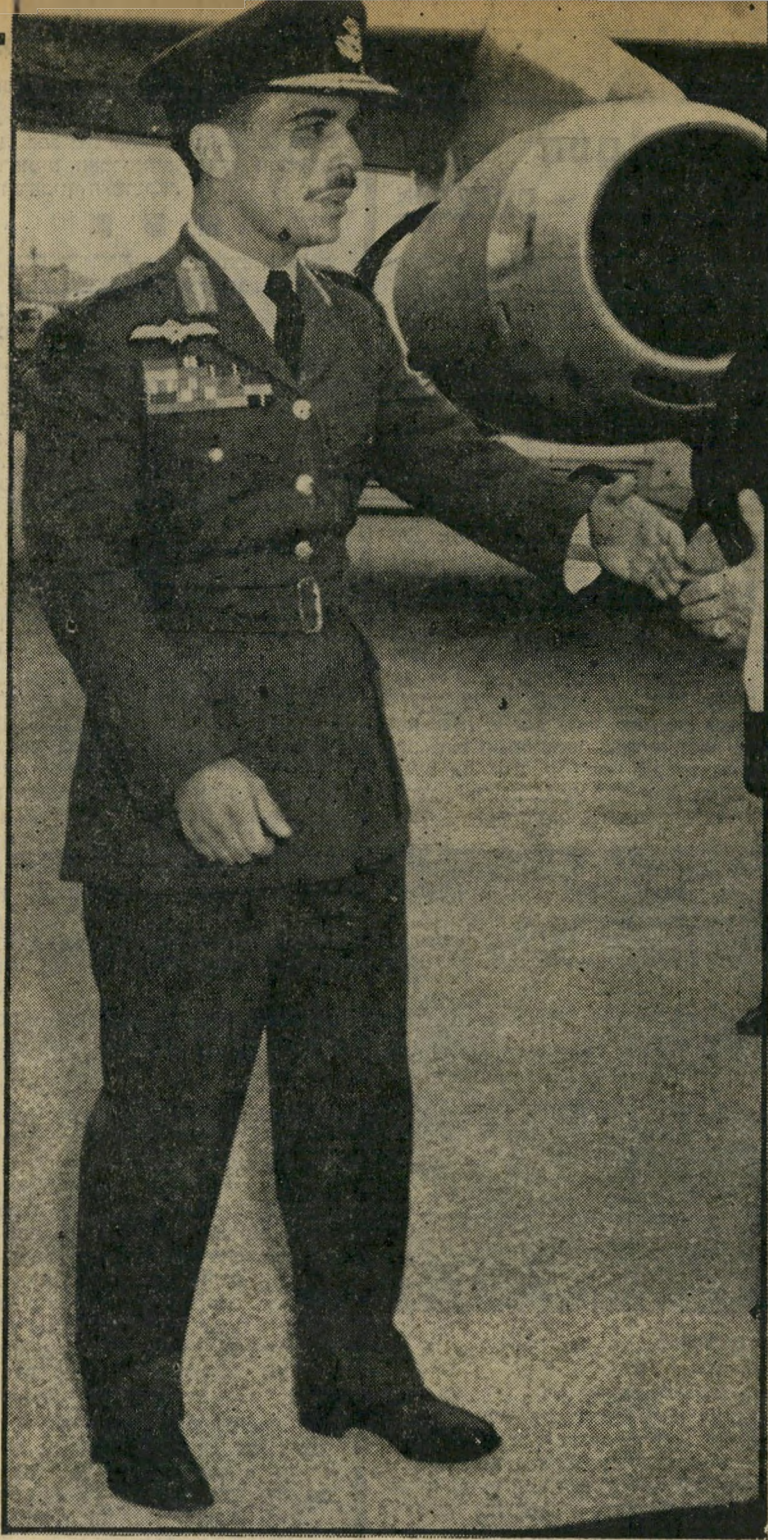


המלך הירדני נתגלה כמרגל־בשכר

של סוכנות־הביון האמריקאית -



שער "העולם הזה" מיום 11.11.70

האם עשה הסי־איי־אי ניסיונות לגייס סוכנים רמי־דרג בישראל?

ה עיתוי נראה כפרי תכנון שטני. דווקא בעת בה נראה כי הולכת וי מתגבשת הסכמה בקרב מנהיגי מדינות־ערב ללחוץ לשיתוף־פעולה בין ממלכת ירדן לבין אש"ף בכיוון של הסכם פדרטיבי שיאפשר הקמת מדינה פלסטינית בנדה. כחלק מירדן — דווקא אז הושלכה הפצצה שאימה לפוצץ את הסיכוי החדש שזה עתה נולד להסדר כלשהו במרחב. הפירסום, בכותרת הראשית של הווינג'טון 10 נוסט, הופיע ערב פגישתו של שר החוץ האמריקאי, סירוס ואנס עם חוסיין,

ביון האמריקאי שירותים שלא יולאו בפן. המשמעות המיידית של הגילוי היתה של־סי־איי־אי היה סוכן כמעט בכל המיפגשים החשאיים והמצומצמים של ראשי מדינות־ערב בהם נטל המלך חוסיין חלק. מעבר לזה ניתן היה לפרוש משמעויות נוספות ללא גבול, החל ממידע מבפנים על המתרחש בצבאות־ערב וכלה באמצעי הא־זנה וציתות בליבו של העולם הערבי. כך, למשל, מתעוררת מאליה השאלה, אם בעזרת שירותיו של המלך חוסיין לא היה בידי סוכנות־הביון האמריקאית מידע מוק־

המלך המתרגל

ריגול ענפה, כולל ריגול אווירי, כדי לגלות מה מסתתר מאחורי הכור הגרעיני שבנתה ישראל בדימונה. זוהי דוגמא מובהקת ל־מצב, שבו למרות היחסים ההדוקים בין ישראל וארצות־הברית, זקוקה ארצות־הברית לאמצעי ריגול כדי לקבל מידע מהימן על כוונותיה האמיתיות של ישראל. המשרד הרשמי שמחזיקה סוכנות־הביון האמריקאית בישראל ודאי אינו הנציגות היחידה שיש לה כאן. יש להניח כי ה־סי־איי־אי מפעילה סוכנים לא מעטים בי־זרועות שונות של המימסד הישראלי. אין זו הפעם הראשונה שחשד מעין זה מתעורר.

בסוף שנת 1970, לפני כשש שנים, פירר סם העולם הזה מיסמך סנסציוני שמהימנותו הוטלה בספק יחד עם פירסומו. המיסמך הגיע לידי מערכת העולם הזה כשנה קודם לכן ומיד התעורר החשד שמדובר במיסמך מזויף שהודלף במיתכוון בידי שירות מודיעין זר, כמו הביון הסובייטי, למשל. המיסמך נכתב על נייר המכתבים הרשמי של "המיפקדה" — מיניסטרוון הצבא — משרד עוזר הרמטכ"ל למודיעין בווינג'טון (המשך בעמוד 32)

מראש לאן יובילו. אין ספק כי תהיה להם עתה השפעה מכרעת על מה שיתרחש באזור.

אבל מבחינתם של הישראלים היתה ה־שאלה הראשונה שהתעוררה בעקבות ה־גילוי המדהים: האם דבר מעין זה ייתכן גם בישראל? האם יש לסי־איי־אי בישראל אדם כמעמד דומה לזה של המלך חוסיין. המדווח תמורת תשלום לסוכנות־הביון ה־אמריקאית על המתרחש בתוככי השילטון בישראל?

ברור שלאמריקאים יש עניין חיוני לדעת מראש לא רק מה שעומד להתרחש בי־מדינות־ערב, אלא גם מה שעומד לקרות בישראל. בשל המחויבות העמוקה שלהם לישראל, עלול כל צעד בלתי שקול של הממשלה לסבך את האמריקאים במצבים חמורים שאין הם יכולים להרשות לעצמם להיקלע אליהם. לא תמיד הם יכולים לס־מוך על כך שיקבלו דיווחים רשמיים מודייקים ומהימנים על כוונותיה של מדינת־ישראל ועל החלטות ההולכות ומת־גבשות בתוכם. בעבר — והדברים כבר פורסמו בהרחבה — הפעילה סוכנות־הביון האמריקאית רשת

דם על כוונות התקיפה של הערבים במל־חמת ששת־הימים וגם במלחמת יום־הכיפורים, שבה נטלה חטיבת־שיריון ירדני חלק פעיל במלחמה בחזית הסורית. אולם כל אלה הם כאין וכאפס לעומת ההשלכות שיש לגילוי זה בעולם הערבי. שכן הפעם אין מדובר בשמועה, או גיווש הטעון הוכחה. הפירסום בווינג'טון 10 הוא ידעיה מוסמכת שאיש עוד אינו מטיל ספק באמתותה. המלך חוסיין מצידו יכול לעשות שמניית באוויר ולהכחיש את הדברים; אנשי סוכנות־הביון יכולים לטעון כי התשלומים לחוסיין היו רק הש־למה למענק האמריקאי הגלוי שניתן ל־ממלכתו — אבל איש אינו חולק עוד על העובדה היסודית: שהמלך היה סוכן של שירות־הביון האמריקאי.

אנשי ממשלתו של הנשיא ג'ימי קארטר לא ניסו אפילו להכחיש גילויים אלה. הם רק סיפרו על מאמצי הנשיא החדש להפסיק את התשלומים החשאיים ולהפכם לגלויים ולנתונים לביקורת.

די הפרשה יוסיפו ודאי להדהד ו־להתגלגל עוד זמן רב וקשה לשער

מלכה האבל של ירדן. הוא כלל גילוי סנסציוני מדהים בחומרתו ובהשלכותיו על מה שיתרחש במרחב בעתיד הקרוב והי־רחוק. היה זה הגילוי כי מזה עשרים שנה נמצא המלך חוסיין ברשימת מקבלי ה־תשלומים של סוכנות־הביון האמריקאית, המוכרת יותר בראשי התיבות של שמה הסי־איי־אי.

הקשרים ההדוקים בין חוסיין, בעל ה־אוריינטציה המערבית המובהקת, לבין ארצות־הברית, שתמכה וביססה את שיל־טונו בירדן בדור האחרון, לא היו סודיים. גם התמיכה האמריקאית המאסיבית בנשק ובכסף לירדן לא היתה חשאית. אולם העובדה שנחשפה עתה, שמלבד כל אלה, קיבל המלך חוסיין באורח אישי וסודי, תשלומים בסכומים של מיליוני דולארים לכיסו הפרטי מהסי־איי־אי, הם שגרמו ה־שבוע לזעזוע במרחב, שתוצאותיו טרם אובחנו נכונה בישראל.

פירושו של הגילוי בווינג'טון 10 פוטט היה חד־משמעי: מזה עשרים שנה המלך חוסיין הוא למעשה סוכן של שירות־הביון האמריקאי. תמורת הזרמת כספים לצרכיו הפרטיים העניק המלך חוסיין לשירות ה־